
А. В. БУРАНГУЛОВ,

*викладач кафедри тактико-спеціальної та вогневої підготовки
Одеського державного університету внутрішніх справ*

ЗАХОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ, ЯК ГОЛОВНОГО ЧИННИКА УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПРАЦІВНИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У даній науковій роботі визначено сутність, особливості та характерні риси професіоналізму, притаманні працівнику Національної поліції України. Акцентовано увагу на заходах вдосконалення рівня професіоналізму, як головного чинника успішної діяльності майбутнього працівника Національної поліції України щодо захисту прав та свобод громадян.

Ключові слова: *поліцейський, професіоналізм, Національна поліція України, професійні якості, професійна підготовка, службова підготовка, професійні знання.*

Забезпечення публічної безпеки і порядку; охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидія злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги – це вичерпний перелік завдань, які покладені законодавцем на працівника Національної поліції України [1].

Безумовно, якісне вирішення зазначених завдань покладається тільки на висококваліфікованих професіоналів, які мають відповідні знання, уміння та навички професійної діяльності – фізичні, розумові, психологічні, професійно-етичні та інші якості. На жаль, сьогодні спостерігається нагальна потреба у наявності професійних кадрів Національної поліції України. Дана позиція обумовлюється такими причинами, як банальний некомплект персоналу, постійний відтік професійних кадрів, недостатня матеріальна забезпеченість та соціальна захищеність працівників, слабкий рівень навичок роботи, нераціональне використання кадрового потенціалу тощо. Тому проблема визначення сутності та механізму формування та вдосконалення феномену професіоналізму тих, хто стоїть на варті захисту прав та свобод громадян, має досить складний характер і заслуговує особливої уваги [2, с. 282].

Окремі аспекти професіоналізму працівників правоохоронних органів України досліджувалися у працях великої кількості науковців. Серед останніх можна виділити М. І. Ануфрієва, О. М. Бандурку, В. П. Бакуменка, І. В. Банікевича, В. Л. Білоліпецького,

В. С. Венедіктова, І. П. Голосніченка, О. П. Єгошина, Р. А. Калюжного, Ю. А. Кондратьєва, О. П. Коренева, Ю.Ф. Кравченка, В. Л. Лапшина, К.П. Матюхіну, О. Є. Малиновського, В. С. Медведєва, О. М. Музича, В.М. Плішкіна, М. П. Пихтіна, О. В. Поволоцького, В. В. Посметного, О. В. Савельєва, В. О. Соболева.

Не зважаючи на триваючі дискусії в наукових колах з приводу питання щодо тлумачення поняття професіоналізму, й досі серед науковців не вироблено єдиного погляду у цьому напрямі. Так, у своєму дисертаційному дослідженні «Адміністративно-правові засади боротьби з корупцією» Р. М. Тучак пов'язує поняття професіоналізм безпосередньо з такими термінами як «професія», «професіонал», «спеціальність», «кваліфікація» того чи іншого працівника. На думку науковця професіонал – це той, хто зробив яке-небудь заняття предметом своєї постійної діяльності; добрий фахівець своєї справи [3, с. 565].

З приводу тлумачення поняття «професіоналізм в органах внутрішніх справ» В. В. Посметний пропонує розуміти його як здатність працівника органів внутрішніх справ, колективу працівників визначати найбільш ефективні шляхи та способи реалізації поставлених перед ними правоохоронних завдань у межах нормативно визначених повноважень [4, с. 183].

Разом з тим, у науковій роботі О. М. Бандурки професіоналізм працівника правоохоронних органів визначається як сукупність знань, умінь, навичок, що дозволяють виконувати відповідні професійні функції, а саме належний обсяг знань та інтелектуальний рівень; тривалий термін навчання й підготовки; відповідність функцій, що виконуються, системі загально соціальних цінностей; адекватна мотивація, спрямована на досягнення кінцевої мети; бажання служити людям, охороняти й захищати їх життя та власність [5, с. 129].

У дисертаційному дослідженні Ю. Ф. Кравченка «Свобода як принцип демократичної правової держави» пропонується розуміти професіоналізм як відповідний набір та стан розвитку системи діяльнісних, професійно-ділових, комунікативних та особистісних якостей правоохоронців, що забезпечують ефективну професійну діяльність, які реалізуються у професійній культурі та етиці [2, с. 27].

Водночас, у дослідженнях І. В. Жданова робиться наголос на те, що професіоналізм – це не лише досягнення людиною високих професійних результатів, не лише висока продуктивність праці, а й обов'язково наявність його психологічних компонентів: внутрішнього ставлення людини до своєї праці, до професії, її психічних станів та якостей [6, с. 352]. Через це, на нашу думку, серед основних ознак професіоналізму майбутнього працівника Національної поліції України крім професійних здібностей і вмінь варто також розглядати професійну правосвідомість, професійну культуру та професійну освіту.

З метою усунення прогалин щодо відсутності єдиного визначення нами пропонується під поняттям професіоналізму працівників Національної поліції України розуміти здатність останніх ефективно виконувати покладені на них законодавцем завдання на належному рівні, базуючись на отриманих знаннях, вміннях, навичках та професійних якостях. Водночас, для того, щоб у сучасних умовах майбутньому працівнику Національної поліції України стати справжнім професіоналом, він має бути всебічно розвиненим, обізнаним в багатьох сферах, відкритим до набуття нового досвіду, здатним інноваційно мислити.

З приводу особистісних якостей, які повинні бути притаманні працівникам Національної поліції України, важливо відмітити, що точного переліку таких якостей не існує. На нашу думку, до особистісних якостей відносяться толерантність, чутливість, доброзичливість, переконаність у необхідності служіння народу, безкорисність, творчий склад розуму, самовладання, принципова вимогливість до себе та оточуючих тощо.

Підкреслимо, що підвищувати свій професіоналізм майбутній працівник Національної поліції України повинен упродовж усієї служби, адже сучасний поліцейський – це одночасно правоохоронець, юрист, економіст, психолог, знавець основ соціології, втілювач правил етики та етикету тощо. Тому до заходів вдосконалення рівня професіоналізму майбутнього поліцейського вважаємо за доцільне віднести, по-перше, бажання останнього професійно зростати; по-друге, самоосвіту та прийняття участі у різноманітних тренінгах та додаткових навчальних або практичних заняттях; по-третє, спілкування, отримання порад та перейняття досвіду роботи від працівників-професіоналів.

Отже, підвищити свій професійний рівень нескладно. Головне завдання – щодня проявляти наполегливість щодо оволодіння новими навичками, вести облік своїх професійних досягнень та крок за кроком підвищувати свою особисту ефективність.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

1. *Про Національну поліцію України: Закон України від 02.07.2015 року № 580-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.*
2. *Кравченко Ю. Ф. Свобода як принцип демократичної правової держави: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / Ю. Ф. Кравченко. – Харків, 2003. – 33 с.*
3. *Тучак Р. М. Адміністративно-правові засади боротьби з корупцією: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право» / Р. М. Тучак. – Харків, 2007. – 21 с.*
4. *Посметний В. В. Поняття професіоналізму працівників ОВС як визначальної категорії їх професійної підготовки / В. В. Посметний // Форум права. – 2007. – № 2. – С. 179-184.*
5. *Бандурка О. М. Партнерські взаємовідносини між населенням і міліцією: підручник / О. М. Бандурка, В. О. Соболев, В. І. Московець. – Х.: НУВС, 2003. – 346 с.*
6. *Жданов І. В. Мотиваційна складова професіоналізму працівників органів внутрішніх справ / І. В. Жданов // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2004. – № 28. – С. 351-356.*

Надійшла до редколегії 21.03.2017

БУРАНГУЛОВ А. В. МЕРЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ УРОВНЯ ПРОФЕССИОНАЛИЗМА, КАК ГЛАВНОГО ФАКТОРА УСПЕШНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БУДУЩЕГО СОТРУДНИКА НАЦИОНАЛЬНОЙ ПОЛИЦИИ УКРАИНЫ

В данной научной работе определены сущность, особенности и характерные черты профессионализма, присущие работнику Национальной полиции Украины. Акцентировано внимание на мероприятиях совершенствования уровня профессионализма, как главного фактора успешной деятельности будущего сотрудника Национальной полиции Украины относительно защиты прав и свобод граждан.

Ключевые слова: полицейский, профессионализм, Национальная полиция Украины, профессиональные качества, профессиональная подготовка, служебная подготовка, профессиональные знания.

BURANHULOV A. V. MEASURES TO IMPROVE THE LEVEL OF PROFESSIONALISM AS THE MAIN FACTOR OF SUCCESSFUL WORK OF A FUTURE OFFICER OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

Nature, characteristics and features of professionalism, which are obvious in the National police of Ukraine for all of the officers, are identified in this research work. The attention is focused on the activities of improving the level of professionalism as the main factor of successful work of a future officer of the National police of Ukraine on the protection of the rights and freedoms of citizens.

Key words: police, professionalism, the national police of Ukraine, professional skills, professional training, professional knowledge.

УДК 37.09 : 623.44